

Visit us at: <https://integritatepebune.ro/>

Contact us at: contact@integritatepebune.ro

Follow us on: <https://www.facebook.com/Integritatepebune/>

Planul Național de Acțiune OGP 2022-2024

PROPUNERI DE ANGAJAMENTE

Grupul de acțiune civică „**Integritate pe bune**”, format din peste 100 de voluntari constituiți în grupuri de lucru axate pe analiza declarațiilor de avere, a declarațiilor de interese, a CV-urilor și a surselor de informații publice existente, înaintea Secretariatului general al Guvernului României și Comitetului Național de Coordonare OGP 2020-2022 o serie de propuneri de angajamente, aflate în strânsă relație cu propunerea de angajament asumată de Agenția Națională de Integritate, prin proiectul *NIAct - Actualizarea legislației în domeniul integrității și oferirea de sprijin autorităților și deponenților în tranziția către declararea digitală a averilor și intereselor*.

Angajamentele propuse vin în sprijinul atingerii țintelor OGP pentru Participare și Consultare, în sensul eficientizării participării societății civile la deciziile administrației publice, al creșterii gradului de dialog cu tinerii și al implicării acestora în luarea deciziilor, precum și în sprijinul atingerii țintelor OGP pentru Date Deschise și debirocratizare.

Context

Integritate pe bune a lansat în luna martie 2022 *Raportul de integritate privind primii 50 deputați din Parlamentul României*¹ și va continua să lanseze sistematic rapoarte privind integritatea demnitarilor și a funcționarilor publici din România. Rapoartele sunt construite exclusiv pe baza informațiilor din surse publice, un pilon esențial în realizarea acestora fiind informațiile disponibile pe pagina de internet a Agenției Naționale de Integritate (<http://declaratii.integritate.eu/>).

Rapoartele de integritate reprezintă părți introductive ale unor ample proiecte de watchdog, advocacy și litigare strategică, menite să contribuie în mod efectiv la combaterea corupției în funcții publice, la evaluarea integrității și a corupției instituționale și sectoriale, la conștientizarea publicului cu privire la standardele de integritate aplicabile exercitării funcției publice și, finalmente, la reinstaurarea integrității în funcții publice.

Extinderea acestor proiecte de watchdog, advocacy și litigare strategică depinde însă de creșterea transparenței în instituții publice, iar, pentru a atinge acest scop,

¹<https://assets.ctfassets.net/1hg4emiobn4h/2ctRNUcbPqQJgvWuAUGtb/76bf9195c3ab74a64256210a880a820b/Integritate-pe-bune-Raport-1-v9.pdf>

Visit us at: <https://integritatepebune.ro/>

Contact us at: contact@integritatepebune.ro

Follow us on: <https://www.facebook.com/Integritatepebune/>

comunitatea *Integritate pe bune* și-a asumat și va continua să-și asume demersuri și acțiuni publice² explicite. Despre succesul acestor proiecte, vom putea vorbi doar dacă Agenția Națională de Integritate își va asuma această atât de necesară reformă a legislației în domeniul integrității, prin care să se confere un rol real societății civile în procesul de combatere a corupției și a nepotismului, și numai dacă această reformă va fi însoțită de creșterea calitativă și cantitativă a accesului la date publice.

I. Consultare publică extinsă pentru o reformă substanțială a procesului de restaurare a integrității în funcții publice

Această propunere de angajament se află în strânsă legătură cu angajamentele Agenției Naționale de Integritate, comunicate OGP prin fișa proiectului *NIAct - Actualizarea legislației în domeniul integrității și oferirea de sprijin autorităților și deponenților în tranziția către declararea digitală a averilor și intereselor*.

Legislația în domeniul integrității este inadecvată și inefficientă, din toate punctele de vedere, iar cauzele acestei inadecvări au rădăcini multiple, a căror analiză ar trebui să servească drept punct de pornire pentru orice viitoare reformă.

Potrivit unui comunicat public, Agenția Națională de Integritate³ este în prezent implicată în mai multe proiecte reformative, asumate atât în contextul PNRR (Jalonul 431), cât și prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 – 2020. Acest context unic reprezintă prima oportunitate reală de reformare nu doar a legislației în domeniul integrității, ci și a întregului proces de restaurare a integrității în funcții publice.

Ca autoritate de resort în domeniu, Agenția Națională de Integritate poate indica dificultățile cu care se confruntă în activitatea sa, însă auditul intern și autoevaluarea nu pot constitui unice fundamente ale reformei în domeniu, participarea actorilor externi (instituționali sau civili) fiind esențială pentru orice proces de reformă.

Apreciem că angajamentele Agenției Naționale de Integritate în sfera consultării publice sunt virtual inexistente, așa cum rezultă acestea din comunicarea publică a instituției și din fișa proiectului *NIAct*. Consultarea publică este în esență redusă la

² Petiția *Dragi parlamentari, de Crăciun fiți mai buni și respectați legea!* (https://www.petitiononline.com/dragi-parlamentari-de-craciun-fii-mai-buni-i-respectai-legea?fbclid=IwAR3vLi42D_S_djBKXGcLLV_DmlHZjjiBiQMt0_ns-iLVXSwpnCOHOaPvjVs) a strâns mii de semnături și a convins zeci de parlamentari să procedeze la publicarea CV-urilor pe paginile de internet ale Camerei Deputaților și ale Parlamentului;

³ <https://www.integritate.eu/Comunicate.aspx?Action=1&NewsId=3211&M=NewsV2&PID=20>

Visit us at: <https://integritatepebune.ro/>

Contact us at: contact@integritatepebune.ro

Follow us on: <https://www.facebook.com/Integritatepebune/>

parteneriatul cu un singur organism non-guvernamental, în cadrul unui așa-zis „Think-tank” de a cărui organizare se va ocupa însăși autoritatea de resort.

Având în vedere obiectivul major al angajamentului OGP privind Participarea și Consultarea, respectiv crearea unui cadru pentru o interacțiune adecvată a instituțiilor publice cu societatea civilă, pentru eficientizarea proceselor participative, solicităm **asumarea unui angajament specific constând în coordonarea unei campanii de consultare publică extinsă, pentru o reformă reală în domeniul integrității.**

Într-un context adecvat, grupul de inițiativă *Integritate pe bune*, precum și alți zeci de actori ai societății civile (persoane fizice, ONG-uri sau grupuri informal), ar putea oferi analize și propuneri concrete de reformă, pe care Agenția Națională de Integritate să le centralizeze pentru demararea procedurilor de avizare și a documentelor aferente intervenției legislative.

Contextul adecvat ar presupune, între altele:

- Asumarea unui calendar de consultarea publică etapizată, pentru dezbaterea publică treptată a cadrului reformativ, care să implice cel puțin (1) analiza conceptuală a integrității și a relației dintre integritate și corupție; (2) analiza cauzelor inadecvării legislative și a cauzelor ineficienței instituționale (3) dezbaterea rolului societății civile în combaterea corupției și promovarea integrității; (4) determinarea și extinderea sferei integrității și a rolului ANI în combaterea corupției și restaurarea integrității în funcții publice; (5) analiza propunerilor de reformă conceptuală; (6) reforma procesului de restaurare a integrității în funcții publice; (7) reforma legislativă; (8) reforma instituțională și reforma relațiilor inter-instituționale; (9) reforma procedurală;
- Dezvoltarea unor platforme online specifice pentru o consultare publică extinsă etapizată;
- Indicarea unor persoane de contact / manageri de proiect pentru fiecare zonă de reformă asumată (reforma conceptuală; reforma instituțională și inter-instituțională; reforma procedurală etc.);
- Asumarea prealabilă a unui calendar transparent de întâlniri de lucru;
- Organizarea întâlnirilor prin modalități care să permită participarea de la distanță a actorilor civili și instituționali, prin mijloace de comunicare audio-video (Zoom / Teams etc).

Visit us at: <https://integritatepebune.ro/>

Contact us at: contact@integritatepebune.ro

Follow us on: <https://www.facebook.com/Integritatepebune/>

Pentru mai informații cu privire la acest angajament, indicăm drept persoană de contact pe Diana Iasciurjinschi – telefon 0740.027.040 și e-mail diana.iasciurjinschi@gmail.com.

II. Date deschise și digitalizarea datelor publice

Obiectivul major al OGP în sfera Datelor Deschise este axat pe creșterea transparenței și a eficienței în domeniul administrativ, prin stimularea gradului de participare a tuturor actorilor societății în reutilizarea datelor publicate în format deschis.

Pentru atingerea acestui obiectiv, **propunem:**

- i. un angajament pentru ca datele deja existente la nivelul autorităților și instituțiilor publice să fie digitalizate într-o manieră care să permită automatizarea consultării și verificării informațiilor publice;
- ii. un angajament pentru ca datele din declarațiile viitoare să fie disponibile într-un format standard, deschis (de exemplu JSON), accesibile printr-un public API (Application Programming Interface).

Expertiza grupului de inițiativă *Integritate pe bune* se concentrează în zona de analiză a datelor publice privind declarațiile de avere, declarațiile de interese și CV-urile funcționarilor publici și ale demnitarilor. Cele mai importante surse provin din bazele de date ale Agenției Naționale de Integritate, astfel că vom adresa în cele ce urmează propuneri de angajamente specifice, în legătură cu aceste date publice.

i. Digitalizarea declarațiilor de avere și interese existente în baza de date a Agenției Naționale de Integritate

Potrivit informațiilor publicate pe site-ul <http://declaratii.integritate.eu/>, portalul Agenției Naționale de Integritate permite consultarea a peste 10,2 milioane de declarații de avere și interese.

Angajamentul Agenției Naționale de Integritate prevede adoptarea de măsuri pentru „*optimizarea funcționării procesului de completare și depunere a declarațiilor de avere și de interese prin sistemul e-DAI*”, fără ca agenția să-și asume însă orice reformă în sfera optimizării accesului publicului la datele existente în cadrul declarațiilor de avere și interese. Or, în acest moment, la nivelul portalului ANI este posibilă doar căutarea declarațiilor după persoană, funcție și domiciliu, și acestea cu mari erori, ceea ce este insuficient pentru identificarea informațiilor relevante în declarații.

Visit us at: <https://integritatepebune.ro/>

Contact us at: contact@integritatepebune.ro

Follow us on: <https://www.facebook.com/Integritatepebune/>

În concret, în sfera declarațiilor de avere și interese, propunem un angajament pentru ca acestea să fie transformate într-un format textual, procesabil (față de formatul PDF actual care este procesabil numai prin OCR-izare). Acest lucru ar face posibilă automatizarea căutărilor și verificărilor informațiilor conținute în declarații.

Întrucât OGP și-a asumat deja ca angajament *Publicarea centralizată pe data.gov.ro de seturi de date deschise*, inclusiv cu privire la seturi de date existente la nivelul autorităților și instituțiilor publice, transformarea acestora în format textual, care să permită filtrare extinsă și extragere de date în mod automat se poate face inclusiv în cadrul platformei data.gov.ro.

ii. Date deschise pentru viitoarele declarații de avere și interese

Angajamentul are în vedere necesitatea ca informațiile conținute în declarațiile de avere și interese ce vor fi depuse în anii următori să fie integrate într-o platformă care să permită procesarea extinsă a informațiilor privind averea și interesele demnitarilor, nu doar a meta-datelor legate de actul de depunere a declarațiilor.

În prezent, declarațiile pot fi consultate doar punctual, pentru fiecare persoană și pentru fiecare moment, extragerea și analiza informațiilor fiind posibilă exclusiv manual, prin consultarea fiecărei declarații în parte, fără nicio posibilitate reală de automatizare. Acest lucru conduce la irelevanță, mai ales în privința funcționarilor și demnitarilor cu o lungă istorie în administrație, care au depus și pot depune pe parcursul activității profesionale zeci sau chiar sute de declarații de avere și interese.

Colectarea datelor printr-o platformă automatizată reprezintă un obiectiv asumat al Agenției Naționale de Integritate, potrivit fișei proiectului *NIAct* (optimizarea sistemului e-DAI). Agenția Națională de Integritate nu și-a asumat însă angajamente în sfera publicării seturilor de date într-o modalitate care să permită procesarea acestora la scară largă. Prezentarea datelor în format deschis ar face posibilă, spre exemplu, analiza punctuală rapidă a evoluției anumitor elemente din declarațiile de avere și interese ale unei persoane ce ocupă funcții publice (spre exemplu, prin obținerea doar a informațiilor privind clădirile sau conturile bancare dintr-o declarație, într-un format ușor de procesat – cum ar fi JSON).

Trecerea activității Agenției Naționale de Integritate la date deschise poate conduce și la creșterea transparenței în ceea ce privește activitatea instituției publice.

În acest scop, se impune suplimentarea informațiilor publice, prin publicarea unor seturi de date privind procesarea instituțională a declarațiilor de avere și interese. Mai exact, în comunicarea publică este necesar a se semnala dacă o declarație a fost

Visit us at: <https://integritatepebune.ro/>

Contact us at: contact@integritatepebune.ro

Follow us on: <https://www.facebook.com/Integritatepebune/>

verificată sau nu, dacă s-au găsit nereguli pentru o persoană verificată sau pentru anumite declarații și ce măsuri au fost adoptate, dacă anumite declarații se află în curs de verificare – aceste informații putând contribui la implicarea societății civile în procesul decizional al Agenției Naționale de Integritate, prin semnalarea de către actorii acesteia a unor informații insuficient verificate sau necorelate cu informații publice anterioare sau disponibile în alte seturi de date, ceea ce ar oferi autorității posibilitatea demarării unor anchete extinse.

Pentru angajamentele din secțiunea a II-a, indicăm drept persoană de contact pe domnul Cătălin Apostu – telefon +4917.622.640.258 și e-mail dev.catalin.apostu@gmail.com.